

DARBO TVARKOS TAISYKLĖS IR PROCEDŪROS REGLAMENTAI

BENDROJO TEISMO PROCEDŪROS REGLAMENTO PAKEITIMAI

BENDRASIS TEISMAS,

atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 254 straipsnio penktą pastraipą,

atsižvelgdamas į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 106a straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdamas į Protokolą dėl Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto, ypač į jo 63 straipsnį,

kadangi reikėtų atsižvelgti į patirtį, įgytą įgyvendinant Procedūros reglamentą, tam, kad būtų patikslintas tam tikrų jo nuostatų turinys arba, kai reikia, tos nuostatos būtų papildytos arba padarytos paprastesnės, be kita ko, kad būtų skatinamas aktyvus bylų tvarkymas,

kadangi įgyvendinant Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sistemos reformą, numatytą 2015 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES, Euratomas) 2015/2422, kuriuo iš dalies keičiamas Protokolas Nr. 3 dėl Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto ⁽¹⁾, ir 2016 m. liepos 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES, Euratomas) 2016/1192 dėl jurisdikcijos perdavimo Bendrajam Teismui kaip pirmajai instancijai spręsti Europos Sąjungos ir jos tarnautojų ginčus ⁽²⁾, būtina pritaikyti procesines normas, visų pirma siekiant užtikrinti, kad Bendrojo Teismo nustatyta dalinė kolegijų specializacija neprarastų savo veiksmingumo, kai kas trejus metus keičiama kolegijų sudėtis,

kadangi, be kita ko, Procedūros reglamentas turėtų būti iš dalies pakeistas, siekiant atsižvelgti į teisės aktų dėl fizinių asmenų asmens duomenų apsaugos Europos Sąjungoje pokyčius, ypač tam, kad būtų aiški tokių duomenų, esančių informacijoje, susijusioje su Bendrojo Teismo nagrinėjamomis bylomis, neatskleidimo visuomenei šio teismo iniciatyva arba vienos iš bylos šalių ar prašymą įstoti į bylą pateikusio asmens prašymu tvarka,

kadangi sveikatos krizės laikotarpiu nustatyta tvarka, kad šalys galėtų dalyvauti teismo posėdyje per vaizdo konferenciją, suteikė patirties, kuri turėtų atsispindėti Procedūros reglamente numatytose teisės nuostatose,

galiausiai, kadangi modelinių bylų mechanizmo įvedimas ir bendro teismo posėdžio keliose bylose rengimas, kuriuos Bendrasis Teismas įvardijo kaip priemones, padedančias veiksmingiau nagrinėti tam tikras bylas, reikalauja į Procedūros reglamentą įtraukti teisinį pagrindą,

⁽¹⁾ O L L 341, 2015 12 24, p. 14.

⁽²⁾ O L L 200, 2016 07 26, p. 137.

Teisingumo Teismui pritarus,

2022 m. lapkričio 18 d. Tarybai patvirtinus,

PRIMA TOKIUS SAVO PROCEDŪROS REGLAMENTO PAKEITIMUS:

1 straipsnis

2015 m. kovo 4 d. Bendrojo Teismo procedūros reglamentas ⁽³⁾ iš dalies keičiamas taip:

1) 10 straipsnio 6 dalis keičiama taip:

„6. Jeigu byla dar nepaskirta konkrečios sudėties teismui, Bendrojo Teismo pirmininkas gali imtis 89 straipsnyje numatytų proceso organizavimo priemonių ir yra kompetentingas priimti 66 ir 66a straipsniuose nurodytus sprendimus.“

2) 27 straipsnis papildomas 6 dalimi, ji suformuluota taip:

„6. Nepažeidžiant 5 dalies nuostatų, jeigu byla priskiriama specialiajai sričiai, kaip tai suprantama pagal 25 straipsnį, o tuo metu, kai Bendrasis Teismas priima sprendimą dėl teisėjų paskyrimo į kolegijas rašytinė proceso dalis dar nėra baigta, šios srities bylas nagrinėjančioje kolegijoje paskiriamas naujas teisėjas pranešėjas, jeigu pradinis teisėjas pranešėjas paskiriamas į kolegiją, kuri šios srities bylų nenagrinėja.“

3) 28 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalis keičiama taip:

„2. Bet kurioje proceso stadijoje savo iniciatyva arba vienos iš pagrindinių šalių prašymu kolegija, kurioje nagrinėjama byla, ~~Bendrojo Teismo pirmininko pavaduotojas arba Bendrojo Teismo pirmininkas~~ gali pasiūlyti plenarinei konferencijai, kad byla būtų perduota taikant 1 dalį.“

b) Nauja 3 dalis suformuluota taip:

„3. Bendrojo Teismo pirmininkas arba Bendrojo Teismo pirmininko pavaduotojas gali pasiūlyti plenarinei konferencijai, kad byla būtų perduota taikant 1 dalį, kol baigsis žodinė proceso dalis, arba, jei taikoma 106 straipsnio 3 dalis, kol byla nagrinėjanti kolegija nuspręs priimti sprendimą ją išnagrinėti nerengiant žodinės proceso dalies.“

c) Dabartinių 3, 4 ir 5 dalių numeracija pakeičiama; jos tampa 4, 5 ir 6 dalimis.

4) 31 straipsnio 3 dalis keičiama taip:

„3. Paskirtas generalinis advokatas pateikia savo pastabas prieš priimant 16, 28, 45, 68, 70, 83, 87, 90, 92, 98, 103, 105, 106, 113, 126–132, 144, 151, 165, 168; ~~ir 169 ir 207–209~~ straipsniuose numatytus sprendimus.“

5) 35 straipsnio 3 dalis keičiama taip:

„3. Teismo kancleriui patikima saugoti antspaudus ir jis atsakingas už archyvą ~~ir~~. Laikydamasis Bendrojo Teismo nustatytų kriterijų jis atsako už Bendrojo Teismo leidinius, visų pirma už Bendrojo Teismo praktikos rinkinį, taip pat už dokumentų, susijusių su Bendruoju Teismu, platinimą internete.“

⁽³⁾ OL L 105, 2015 04 23, p. 1, iš dalies pakeistas 2016 m. liepos 13 d. (OL L 217, 2016 08 12, p. 71; OL L 217, 2016 08 12, p. 72; OL L 217, 2016 08 12, p. 73), 2018 m. liepos 11 d. (OL L 240, 2018 09 25, p. 68) ir 2018 m. liepos 31 d. (OL L 240, 2018 09 25, p. 67).

6) 45 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis keičiama taip:

„1. Tiesioginių ieškinių, kaip jie suprantami pagal 1 straipsnį, atveju proceso kalbą pasirenka ieškovas, išskyrus šiuos atvejus:

- a) jeigu atsakovas yra valstybė narė ~~arba valstybės narės fizinis ar juridinis asmuo~~, proceso kalba yra tos valstybės oficialioji kalba; jeigu valstybė turi kelias oficialiąsias kalbas, ieškovas gali pasirinkti vieną iš jų;
- b) jeigu ieškinį pareiškia institucija, vadovaudamasi Sąjungos arba jos vardu pagal privatinę ar viešąją teisę sudarytos sutarties arbitražine išlyga pagal SESV 272 straipsnį, proceso kalba yra kalba, kuria sudaryta sutartis; jeigu sutartis sudaryta keliomis kalbomis, ieškovas gali pasirinkti vieną iš jų;
- c) bendru pagrindinių šalių prašymu per visą procesą arba jo dalį gali būti leidžiama vartoti vieną iš kitų 44 straipsnyje nurodytų kalbų;
- d) vienos iš šalių prašymu, išklašius kitas šalis, nukrypstant nuo ~~b punkto~~ a–c punktų nuostatų, per visą procesą arba jo dalį gali būti leidžiama vartoti vieną iš kitų 44 straipsnyje nurodytų kalbų; institucija tokio prašymo pateikti negali.“

b) 3 dalis keičiama taip:

„3. Nepažeidžiant 1 dalies ~~b ir c~~ ir d punktuose numatytų nuostatų;

- a) ~~apeliacinio skundo dėl Tarnautojų teismo sprendimo ar nutarties atveju, numatytu Statuto I priedo 9 ir 10 straipsniuose, proceso kalba yra Tarnautojų teismo sprendimo ar nutarties, dėl kurių paduodamas apeliacinis skundas, kalba;~~
- b) prašymų ištaisyti klaidą, prašymų išspręsti tam tikrą klausimą, dėl kurio nepriimtas sprendimas, protestų dėl už akių priimto sprendimo, trečiojo asmens skundų, prašymų išaiškinti sprendimą ar nutartį arba prašymų atnaujinti bylą atvejais, taip pat ginčų dėl atlygintinų bylinėjimosi išlaidų atveju proceso kalba yra sprendimo ar nutarties, su kuriais šie prašymai ar ginčai susiję, kalba.“

c) 4 dalies pirmas sakiny s keičiamas taip:

„4. Nepažeidžiant 1 dalies ~~b ir c~~ ir d punktuose numatytų nuostatų, ieškinių dėl 1 straipsnyje nurodytos Tarnybos apeliacinių tarybų priimtų sprendimų dėl normų, susijusių su intelektinės nuosavybės režimu, taikymo atvejais:“

7) 46 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalis keičiama taip:

„2. ~~Visi pateikti ar pridėti dokumentai, surašyti kita nei proceso kalba, pateikiami kartu su vertimu į proceso kalbą. Jeigu nepateiktas dokumentų, pridėtų prie procesinio dokumento, vertimas į proceso kalbą ir pirmininkas savo iniciatyva arba vienos iš šalių prašymu nusprendžia, kad toks vertimas reikalingas tinkamai proceso eigai, Teismo kancleris paprašo atitinkamos šalies jį pateikti. Jeigu šis trūkumas nepašalinamas, atitinkami priedai išimami iš bylos medžiagos.~~“

b) 3 dalis keičiama taip:

„3. ~~Tačiau,~~ Jeigu dokumentai yra didelės apimties, gali būti pateikiamas jų ištraukų vertimas. Pirmininkas savo iniciatyva arba vienos iš šalių prašymu gali bet kuriuo metu pareikalauti viso arba papildyto vertimo.“

c) 5 dalis keičiama taip:

„5. Valstybėms, kurios nėra valstybės narės, tačiau yra EEE susitarimo šalys, taip pat ELPA priežiūros institucijai ~~gali būti leidžiama~~ vartoti vieną iš 44 straipsnyje nurodytų kalbų, kuri nėra proceso kalba, kai jos įstoja į Bendrojo Teismo nagrinėjamą bylą. Ši nuostata taikoma ir dokumentams, ir žodiniams pareiškimams. Jų vertimu į proceso kalbą kiekvieną kartą pasirūpina Teismo kancleris.“

8) 47 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

~~„1. Teisėjo, generalinio advokato arba vienos iš šalių prašymu Teismo kancleris pasirūpina, kad tai, kas sakoma arba rašoma per procesą Bendrajame Teisme, būtų išversta į kalbas, teisėjo, generalinio advokato arba vienos iš šalių pasirinktas iš 44 straipsnyje nurodytų kalbų procesiniai dokumentai būtų išversti į proceso kalbą ir, jei reikia, į kurią nors kitą 44 straipsnyje nurodytą kalbą.~~

2. Teismo kancleris pasirūpina, kad tai, kas sakoma per teismo posėdį, būtų verčiama žodžiu į proceso kalbą ir į kitas 44 straipsnyje nurodytas kalbas, vartojamas šiame posėdyje dalyvaujančių šalių arba pripažintas būtinomis sklandžiai jo eigai užtikrinti.“

9) 51 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalis keičiama taip:

„2. Šaliai atstovaujantis arba padedantis advokatas privalo pateikti Teismo kanceliarijai dokumentą, patvirtinantį, kad jis turi teisę verstis advokato praktika valstybės narės arba kitos valstybės, EEE susitarimo šalies, teisme, išskyrus atvejus, kai toks dokumentas jau buvo pateiktas kuriant priegos prie *e-Curia* paskyrą.“

b) 4 dalis keičiama taip:

„4. Nepateikus 2 ~~ir~~ ar 3 dalyse nurodyto dokumento, Teismo kancleris nustato protingą terminą, per kurį atitinkama šalis turi jį pateikti. Jeigu per nustatytą terminą tokie dokumentai nepateikiami, Bendrasis Teismas sprendžia, ar dėl šio reikalavimo nesilaikymo ieškinys arba pareiškimas nepriimtinas kaip netenkinantis formos reikalavimų arba advokatas laikytinas neatstovaujančiu arba nepadedančiu atitinkamai šaliai.“

10) 66 straipsnio „Anonimiškumas ir tam tikrų duomenų neatskleidimas visuomenei“ tekstas pakeičiamas taip:

„66 straipsnis

Fizinių asmenų asmens duomenų neatskleidimas visuomenei

1. Vykstant procesui Bendrasis Teismas savo iniciatyva arba vienos iš šalių prašymu, pateiktu atskiru dokumentu, gali nuspręsti su byla susijusiuose visuomenei prieinamuose dokumentuose ir informacijoje nenurodyti fizinių asmenų, nesvarbu, ar jie yra bylos šalys, ar tretieji asmenys, vardų ir pavardžių, taip pat bet kokių kitų jų asmens duomenų.

2. 1 dalis taikoma prašymą įstoti į bylą pateikusiam asmeniui.“

11) Po 66 straipsnio įterpiamas naujas 66a straipsnis „Kitų duomenų nei fizinių asmenų asmens duomenys neatskleidimas visuomenei“. Jis suformuluotas taip:

„66a straipsnis

Kitų duomenų nei fizinių asmenų asmens duomenys neatskleidimas visuomenei

1. Vykstant procesui, Bendrasis Teismas savo iniciatyva arba vienos iš šalių motyvuotu prašymu, pateiktu atskiru dokumentu, gali nuspręsti su byla susijusiuose visuomenei prieinamuose dokumentuose ir informacijoje nenurodyti kitų duomenų nei fizinių asmenų asmens duomenys, jeigu yra teisėtų pagrindų, kurie pateisina tokių duomenų neatskleidimą viešai.

2. 1 dalis taikoma prašymą įstoti į bylą pateikusiam asmeniui.“

12) 69 straipsnio c punktas keičiamas taip:

„c) vienos iš pagrindinių šalių prašymu, kitai pagrindinei šaliai aiškiai sutikus;“

- 13) Po 71 straipsnio įterpiamas naujas 71a straipsnis „Modelinės bylos“. Jis suformuluotas taip:

„71a straipsnis

Modelinės bylos

1. Kai keliose Bendrojo Teismo nagrinėjamosiose bylose keliamas tas pats teisės klausimas ir šis teismas mano, kad dėl gero teisingumo vykdymo vengtina šias bylas nagrinėti lygiagrečiai, bylos nagrinėjimas gali būti sustabdytas pagal 69 straipsnio c arba d punktą, 70 ir 71 straipsnius, kol bus išnagrinėta byla, kurioje, palyginti su kitomis bylomis, šis klausimas galėtų būti išnagrinėtas geriausiai; tokia byla vadinama modeline.

2. Prieš priimdamas sprendimą sustabdyti bylos nagrinėjimą pirmininkas pasiūlo bylą, kurių nagrinėjimas gali būti sustabdytas, pagrindinėms šalims pateikti pastabas dėl galimo bylos nagrinėjimo sustabdymo pagal 70 straipsnio 1 dalį, nuroydamas joms atitinkamą teisės klausimą ir bylą, kuri gali būti laikoma modeline byla.

3. Kolegijos, kuriai priskirta modelinė byla, pirmininkas, vadovaudamasis 67 straipsnio 2 dalimi, nusprendžia, kad šios bylos nagrinėjimui turi būti suteikta pirmenybė.

4. Atnaujinus bylą nagrinėjimą, bylą, kurių nagrinėjimas buvo sustabdytas, šalims suteikiama galimybė pateikti pastabas dėl modelinėje byloje priimto sprendimo ar nutarties ir dėl šio sprendimo ar nutarties pasekmių jų ginčui.“

- 14) 72 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 5 dalis panaikinama.
- b) 6 dalis tampa 5 dalimi.

- 15) 78 straipsnio 4 dalis keičiama taip:

„4. Kai ieškovas yra privatinės teisės reglamentuojamas juridinis asmuo, jis kartu su ieškiniu pateikia ~~neseniai išduotą~~ teisinio egzistavimo įrodymą (įmonių registro išrašą, asociacijų registro išrašą arba kitą oficialų dokumentą).“

- 16) 79 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

„Nepažeidžiant 66 ir 66a straipsnių nuostatų, Ppranešimas, kuriame nurodoma ieškinio gavimo data, pagrindinių šalių pavardės arba pavadinimai, ieškinyje nurodyti reikalavimai, pagrindai ir argumentai, kuriais remiamasi, skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.“

- 17) 82 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

„Jeigu Europos Parlamentas, Taryba arba Europos Komisija nėra viena iš bylos šalių, Bendrasis Teismas siunčia jiems ieškinio ir atsiliepimo į ieškinį arba kompetencijos nebuvimu ar nepriimtiniu grindžiamo prieštaravimo, jeigu jis pateiktas, kopijas be priedų, kad jie galėtų nustatyti, ar pagal SESV 277 straipsnį siekiama pripažinti netaikytinu vieną iš jų aktų.“

- 18) Po 106 straipsnio įterpiamas naujas 106a straipsnis „Bendras teismo posėdis“. Jis suformuluotas taip:

„106a straipsnis

Bendras teismo posėdis

Bendrasis Teismas gali nuspręsti surengti bendrą teismo posėdį keliose bylose, jeigu tai įmanoma dėl šių bylą panašumo.“

- 19) Po 107 straipsnio įterpiamas naujas 107a straipsnis „Dalyvavimas teismo posėdyje per vaizdo konferenciją“. Jis suformuluotas taip:

„107a straipsnis

Dalyvavimas teismo posėdyje per vaizdo konferenciją

1. Jei dėl sveikatos, saugumo ar kitų svarių priežasčių šaliai atstovaujantis asmuo negali fiziškai dalyvauti teismo posėdyje, jam gali būti leista dalyvauti jame per vaizdo konferenciją.

2. Prašymas dalyvauti teismo posėdyje per vaizdo konferenciją pateikiamas atskiru dokumentu, kai tik sužinoma negalėjimo dalyvauti priežastis, ir jame konkrečiai nurodomas negalėjimo dalyvauti priežasties pobūdis.
3. Pirmininkas kuo greičiau priima sprendimą dėl šio prašymo.
4. Vaizdo konferencijos negali būti naudojamos, jei Bendrasis Teismas pagal 109 straipsnį nusprendžia rengti uždara teismo posėdį.
5. Techninės sąlygos, kurios turi būti tenkinamos norint dalyvauti teismo posėdžiuose per vaizdo konferenciją, konkrečiai nustatytos 224 straipsnyje nurodytose praktinėse vykdymo nuostatose.“

20) 139 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

„Procesas Bendrajame Tisme nemokamas, išskyrus šiuos atvejus:

- a) kai Bendrasis Teismas patyrė išlaidų, be kita ko, dėl to, kad ieškinys pareikštas akivaizdžiai piktnaudžiaujant, ir tų išlaidų buvo galima išvengti, jis gali jas priteisti iš šalies, dėl kurios tokios išlaidos buvo patirtos;
- b) kai išlaidos dėl šalies prašymu atliktų ~~bet kokių~~ kopijavimo ~~arba vertimo~~ darbų, Teismo kanclerio manymu, yra pernelyg didelės, jis pareikalauja iš tos šalies jas padengti pagal 37 straipsnyje nurodytą nustatyto tarifo kanceliarijos mokesčių;
- c) jeigu pakartotinai nesilaikoma šiame reglamente arba 224 straipsnyje numatytose praktinėse vykdymo nuostatose nustatytų reikalavimų ir dėl to reikia prašyti pašalinti trūkumus, Teismo kancleris pareikalauja iš atitinkamos šalies padengti išlaidas, susijusias su veiksmais, kurių turėjo imtis Bendrasis Teismas, Teismo kanclerio prašymu padengia atitinkama šalis pagal 37 straipsnyje nurodytą nustatyto tarifo kanceliarijos mokesčių.“

21) 144 straipsnio 6 dalis keičiama taip:

„6. Tuo atveju, kai prašymas įstoti į bylą atmetamas, 5 dalyje nurodyta nutartis turi būti motyvuota ir joje, taikant 134, ~~ir~~ 135 ir 138 straipsnius, išsprendžiamas su prašymu įstoti į bylą susijusių bylinėjimosi išlaidų, įskaitant prašymą įstoti į bylą pateikusio asmens bylinėjimosi išlaidas, klausimas.“

22) 148 straipsnio 9 dalis keičiama taip:

„9. Jeigu nemokamos teisinės pagalbos prašymą pateikiantis asmuo nėra atstovaujamas advokato, dokumentų patvirtintos kopijos jam įteikiamos registruotu laišku su patvirtinimu apie gavimą arba asmeniškai su įteikimo kvitu. Kitoms šalims dokumentai įteikiami 80 straipsnio 1 dalyje numatytu būdu.“

23) 177 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 4 dalis keičiama taip:

„4. Kai ieškovas yra privatinės teisės reglamentuojamas juridinis asmuo, jis kartu su ieškiniu pateikia ~~neseniai išduotą~~ teisinio egzistavimo įrodymą (įmonių registro išrašą, asociacijų registro išrašą arba kitą oficialų dokumentą).“

b) 6 dalis keičiama taip:

„6. Jei ieškinys neatitinka 2 dalies, Teismo kancleris gali nustatyti protingą terminą, per kurį ieškovas turi pašalinti ieškinio trūkumus, jei tai pateisinama atsižvelgiant į aplinkybes. Jei ieškinys neatitinka ~~23~~–5 dalių, Teismo kancleris nustato protingą terminą, per kurį ieškovas turi pašalinti ieškinio trūkumus. Jeigu per nustatytą terminą trūkumai nepašalinami, Bendrasis Teismas sprendžia, ar dėl ~~šių~~ reikalavimų nesilaikymo ieškinys yra nepriimtinas kaip netenkinantis formos reikalavimų.“

24) 178 straipsnio 3 dalis keičiama taip:

„3. Procedūros Apeliacinėje taryboje šaliai ieškinys įteikiamas per *e-Curia*, jeigu ji tapo Bendrajame Teisme nagrinėjamos bylos šalimi pagal 173 straipsnio 2 dalį. Jeigu procedūros Apeliacinėje taryboje šalis yra institucija, turinti prieigos prie *e-Curia* paskyrą, ieškinys įteikiamas per *e-Curia*. Kitu atveju ieškinys įteikiamas siunčiant patvirtintą kopiją registruotu laišku su patvirtinimu apie gavimą arba asmeniškai su įteikimo kvitu ~~siunčiamu~~ pagal 177 straipsnio 2 dalį nurodytu adresu, ~~kurį atitinkama šalis nurodė dokumentams įteikti vykstant procedūrai Apeliacinėje taryboje~~ o jei toks adresas nenurodytas, ginčijamame Apeliacinės tarybos sprendime nurodytu adresu.“

25) 192–214 straipsniai panaikinami.

26) VI antraštinės dalies pavadinimas iš dalies keičiamas taip:

„PROCESAS PANAIKINUS SPRENDIMĄ ARBA NUTARTĮ APELIACINE TVARKA IR GRAŽINUS BYLĄ“

27) 220–223 straipsniai panaikinami.

2 straipsnis

Šie Procedūros reglamento pakeitimai, autentiški visomis šio reglamento 44 straipsnyje nurodytomis kalbomis, skelbiami *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ir įsigalioja pirmą antro mėnesio po jų paskelbimo dieną.

Priimta Liuksemburge 2022 m. lapkričio 30 d.

Kancleris
E. COULON

Pirmininkas
M. VAN DER WOUDE